

Sygn. akt VIII Gz 96/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2014r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy

z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w Ł.**

przeciwko (...) **w B.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda od postanowienia o kosztach procesu zawartego w pkt III wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 kwietnia 2014 r. sygn. akt. VIII GC 1811/13 upr

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 813 zł. (osiemset trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 75 zł (siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt VIII Gz 96/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w pkt III wyroku z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy nie obciążył pozwanego – (...) w B. kosztami procesu.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż podstawą prawną orzeczenia był art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu przedstawione przez pozwanego w niniejszej sprawie okoliczności dotyczące jego sytuacji materialnej, jak i dotyczące przyczyn powstania zwłoki w zapłacie wierzytelności przysługującej M. sp. j. W. P. & G. A. i Spółka w B. były okolicznościami niezależnymi od pozwanego, które miały wpływ na jego negatywną sytuację ekonomiczną. W związku z powyższym zdaniem Sądu Rejonowego obciążanie pozwanego kosztami postępowania byłoby niesprawiedliwe.

Przedmiotowe postanowienie zażaleniem zaskarżył powód, który zarzucił naruszenie art. 363 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że rozstrzygnięcie o kosztach procesowych zawarte w nakazie zapłaty z dnia 1 lutego 2013 r. w zakresie kwoty 3.900, 55 zł nie jest prawomocne oraz art. 102 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż zachodzą przesłanki do nieobciążania strony przegrywającej w całości kosztami procesu. W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie punktu III wyroku, zawierającego skarżone postanowienie, ewentualnie o zmianę w/w postanowienia poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 196 zł tytułem opłaty sądowej, 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego oraz 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Domagał się także zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazywał, iż Sąd I instancji nie miał możliwości procesowej zwolnienia pozwanego od kosztów. W sprzeczności od nakazu zapłaty z dnia 26 lutego 2013 r. pozwany zaskarżył nakaz zapłaty jedynie w części dotyczącej kwoty 3.900, 55 zł oraz należnych odsetek ustawowych. Powód wskazywał przy tym, iż pozwany nie zaskarżył rozstrzygnięcia o kosztach zawartego w nakazie zapłaty z dnia 1 lutego 2013 r. Z tego względu, zdaniem skarżącego należało uznać, iż rozstrzygnięcie o kosztach w zakresie kwoty 3.900, 55 zł uzyskało walor prawomocności. W takim wypadku Sąd I instancji nie mógł zwolnić pozwanego od kosztów sądowych.

Ponadto skarżący wywodził brak podstaw do nieobciążania pozwanego kosztami postępowania w oparciu o art. 102 k.p.c.

Powód podnosił, iż zastosowanie powyższego przepisu winno być ograniczone do szczególnych przypadków. Tymczasem w niniejszej sprawie pozwany nie wykazał, aby takie okoliczności miały miejsce. Powołując się na stanowisko judykatury, podkreślił, iż trudności płatnicze, co do zasady powinny pozostawać bez wpływu na możliwość zastosowania instytucji art. 102 k.p.c. Pozwany zaś dał powód do wytoczenia sprawy. Powód wyjaśnił ponadto, iż domaga się następujących kosztów: 196 zł – tytułem opłaty sądowej od pozwu, (5% od kwoty 3.900, 55 zł), 600 zł – tytułem kosztów zastępstwa procesowego (wynagrodzenie w zakresie kwoty 3.900, 55 zł) oraz 17 zł tytułem opłaty sądowej od pełnomocnictwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się zasadne.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż zdaniem Sądu nietrafnie zarzucał skarżący naruszenie art. 363 k.p.c., wywodząc, iż wobec jedynie częściowego zaskarżenia przez pozwanego nakazu zapłaty, rozstrzygnięcie o kosztach w zakresie kwoty 3.900, 55 zł uzyskało walor prawomocności. Powód wskazywał, bowiem, iż pozwany nie zaskarżył rozstrzygnięcia o kosztach zawartego nakazu zapłaty z dnia 1 lutego 2013 r. Takie stanowisko skarżącego jest jednak bezzasadne. Należy bowiem wskazać, iż w sprzeczności od nakazu zapłaty pozwany w punkcie 3. wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c., ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania z uwzględnieniem częściowego jedynie zaskarżenia nakazu zapłaty. Zdanie pierwsze wniosku pozwanego świadczy w ocenie Sądu, iż pozwany w istocie zaskarżył w całości rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w nakazie zapłaty, jako że wynika z niego jasno, iż domagał się on nie obciążania kosztami „w ogóle”.

Rację ma natomiast skarżący wskazując, iż w sprawie nie było podstaw do zastosowania instytucji art. 102 k.p.c.

Jak wskazuje się w orzecznictwie stosowanie normy art. 102 k.p.c. nie ma charakteru obligatoryjnego i musi mieć charakter wyjątkowy oraz uwzględniać całokształt okoliczności konkretnej sprawy. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę, podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażone w wyroku z dnia 21 listopada 2013 r., w którym Sąd ten uznał, iż sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 listopada 2013 r. sygn I ACa 672/13 LEX nr 1394250).

W realiach rozpoznawanej sprawy pozwany w uzasadnieniu wskazał zaś jedynie na trudną sytuację Szpitala wynikającą z faktu, że jako podmiot prowadzący działalność leczniczą boryka się z ciągłymi i znacznymi problemami finansowymi .

W ocenie Sądu Okręgowego są to jednak tylko niektóre z okoliczności, które winny być przedmiotem rozważań w kontekście możliwości zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z

dnia 26 września 2012 r., wydanym w sprawie II CZ 95/12 (opubl. LEX nr 1232771), do kręgu okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 102 k.p.c. należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu. Do pierwszych zaliczane są między innymi: podstawa oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilóść lub precedensowy charakter sprawy, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. Zalicza się do nich także okoliczność, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na podstawie faktów ustalonych na podstawie dowodów dopuszczonych przez sąd z urzędu, jak również niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilóści sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 kwietnia 2012 r., wydanym w sprawie V CZ 2/12 (opubl. LEX nr 1214621) stwierdził, że przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

W niniejszej sprawie pozwany nie wykazał w sprawie, aby zachodziła jakakolwiek z powyższych przesłanek. Podkreślić zaś należy, iż pozwany dał powód do wytoczenia sprawy, powództwo okazało się zasadne, zaś pozwany przegrał sprawę w całości. Tym samym pozwany obowiązany jest zwrócić na rzecz powoda poniesione przez powoda koszty postępowania, przy czym w związku z tym, iż skarżący domagał się jedynie kosztów w wysokości 813 zł, Sąd zasądził na jego rzecz kwotę tylko w tym zakresie.

Mając zatem na uwadze powyższe, w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c.